

Vraag en beantwoording wel/niet op de site bestuur.gooisemerem.nl (doorhalen wat niet van toepassing is)*.

Naam en fractie:	Hugo Bellaart, VVD
Datum indiening:	19-12-2021
Datum antwoord:	4-11-2021 (21.0007492)
Onderwerp:	Vervolg vragen nav beantwoording vragen nav publicatie over GAD

Inleiding

Nav de beantwoording resten nog een paar (verduidelijkende) vragen.

Vraag 1

Antwoord 1 b).

De beantwoording is niet duidelijk. De vraag was of de verbrandingsbelasting los van de verwerking van het restafval werd afgewikkeld.

De verwerker is al dan niet belasting verschuldigd, niet de gemeente. Toch profiteert de gemeente van het niet-verschuldigd zijn van de verbrandingsbelasting. Als er een aanbesteding voor een vaste prijs zou zijn afgesproken, dan zou het voordeel toen/nadeel nu normaal gesproken bij de verwerker verwacht worden, tenzij anders afgesproken.

Kunt u bevestigen dat het belasting voor-/nadeel van de verbrandingsbelasting via de Regio GV bij de gemeenten belandt?

Antwoord

De rijksoverheid heeft besloten afvalstoffenbelasting te heffen en gekozen de inning via de verwerkers te laten verlopen. Verwerkers innen deze weer bij de betreffende klanten/ gemeenten. In dit geval dus bij de regio G&V gezien de overgedragen taak op huishoudelijk afval. De Regio Gooi en Vechtstreek is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert voor de aangesloten gemeenten. Alle kosten en baten van de gemeenschappelijke regeling belanden via de Regiobegroting bij de aangesloten gemeenten die deze begroting dan ook vaststellen.

Vraag 2

Antwoord 1 c).

De emoties bij de kwalificatie 'belastingontwijking' laat ik graag voor rekening van het bestuur. In de beantwoording van vragen over de Begroting van de Regio GV van 16 juni jl. (vraag 6) werd er minder aanstoot aan genomen.

Klopt het dat de Regio belastingvoordeel ondervond bij de verbranding van restafval bij een verwerker juist over de grens in Duitsland, een voordeel dat de Regio niet zou hebben als die verbranding op Nederlands grondgebied zou plaatsvinden?

Antwoord

Het klopt inderdaad dat als de verbranding van restafval vanaf het begin op Nederlands grondgebied zou hebben plaatsgevonden dat de regio G&V vanaf de invoering van de afvalstoffenbelasting voor het verbranden van restafval deze belasting zou hebben moeten betalen via de verwerker.

Vraag 3

Antwoord 3).

De emoties bij de bewoording "maskeren van verliezen" laat ik graag voor rekening van het bestuur.

Hier ontbreekt echter het antwoord op de gestelde vraag, namelijk hoe onderstaande passage uit de Begroting van de Regio GV (dán) moet worden gelezen, zeker als, zoals u suggereert in uw beantwoording, van maskeren geen sprake zou zijn.

De hogere kosten voor de nieuwe inzamelwijze en inzamel frequenties komen voort uit het VANGbeleid, waarvan de financiële gevolgen tot nu toe nog niet volledig in de begroting opgenomen zijn. De financiële vertaling van de bijbehorende extra kosten van de inzet van de dienstverlening (GFT, PMD en de inzet door de toename van ondergrondse containers) en de benodigde investeringen zouden gedekt worden door de lagere verwerkingskosten (met name restafval) en extra vergoedingen / opbrengsten van de grondstoffen (met name PMD). De financiële doorvertaling van deze transitie is dus in fasen gebeurd, waarbij de extra kosten in eerste instantie opgevangen werden door de structurele overschotten die de GAD de afgelopen jaren gerealiseerd heeft. Deze overschotten ontstonden doordat de GAD bij de start van VANG nog geen verbrandingsbelasting hoefde te betalen en de kapitaallasten achterbleven als gevolg van de uitrol VANG. De afgelopen twee jaar is dit 'verdienmodel' onder druk komen te staan, waardoor er nu een correctie nodig is in de meerjarenbegroting. Ook de onverwachte introductie en vervolgens versnelde toename van de verbrandingsbelasting heeft bijgedragen aan een scheefgroei in de begroting van de GAD

Kunt u antwoord geven op de vraag?

a. *Klopt het dat de veel hogere kosten van de in deze regio ingevoerde PMD inzameling ("de extra kosten van de inzet van de dienstverlening") voor de gemeenteraden een paar jaar buiten beeld bleven omdat deze extra kosten werden opgevangen,*

o.a. door de "overschotten doordat de GAD geen belasting hoefde te betalen" zoals hierboven vermeld?

- b. Klopt het dat het zich plotseling manifesterende tekort van €3.2 miljoen – grotendeels op de kernactiviteit inzameling – dus al eerder bekend was, maar zich pas openbaarde toen er een einde kwam aan het belastingvoordeel?*
- c. Klopt het dat van het tekort van €3.2 miljoen ruim €2 miljoen betrekking heeft op de kerntaak van de GAD, te weten de wijze van inzameling en frequentie, dus de primaire dienstverlening en wettelijke taak van de gemeente (Begroting Regio: "hogere kosten huidige inzamelwijze en inzamelrequentie")?*

Antwoord

- a. De extra kosten voor de nieuwe inzamelwijze en inzamel frequenties komen voort uit het VANG beleid. Het VANG beleid gaat over verminderen van restafval en het verhogen van grondstoffen. De dienstverlening van de extra inzameling van gft en de pmd is een belangrijk onderdeel hierin, alsmede het aansluiten van hoogbouw en centra op gescheiden aanbieden van afval. Deze kosten zijn ieder jaar via de begroting, de bestuursrapportages en de jaarcijfers gecommuniceerd naar de gemeenten. Feitelijk werden de extra uitvoeringskosten opgevangen door hogere opbrengsten van grondstoffen en de inzamelvergoedingen van Nedvang, waardoor er binnen de begrotingen gebleven werd.
- b. Nee, dat klopt niet. Het tekort van de GAD heeft te maken met dat de afvalwereld is veranderd. De grondstoffen om te verwerken zijn duurder geworden of leveren minder op. In 2015 toen het VANG-beleid is vastgesteld zijn we er vanuit gegaan dat extra dienstverlening door de hogere opbrengsten en de lagere verwerkingskosten van grondstoffen konden worden betaald. Echter in de afgelopen 2 jaar (en extra versterkt door corona) is de grondstoffen en afvalstoffenmarkt veranderd, en vielen de opbrengsten op de markt tegen.
- b. In de regiobegroting 2022-2025 is de opbouw van het tekort van de GAD getailleerd beschreven en uitgelegd. (zie [regiogv.nl/uploads/2021/](https://www.regiogv.nl/uploads/2021/). De ruim 2 mln euro komt door de hogere kosten van de inzamelwijze en frequentie. < <https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2021/06/8c.-Regiobegroting-2022-2025-21.0000774.pdf>>

Vraag 4

Antwoord 4a).

U geeft aan in het artikel niet terug te kunnen vinden dat de portefeuillehouder stelt dat de kosten hier relatief laag zijn. In het betreffende artikel in Gooi en Eemlander wordt echter een letterlijke quote opgevoerd van de portefeuillehouder van de Regio GV: "Verder zijn onze kosten relatief laag, omdat ze in de Gooi en Vechtstreek goed afval scheiden."

In algemene zin klopt de aanname dat hoogbouw minder en laagbouw betere kwaliteit aanlevert, maar daar hebben wij geen gegevens over. De benchmarkrapporten van de GAD (tegen landelijke cijfers NVRD van vergelijkbare inzamelbedrijven) tonen zelfs het tegenovergestelde van de veronderstelde "relatief lage kosten". Vandaar opnieuw de vraag.

- a. Waaruit blijkt dat wij in Gooi en Vechtstreek relatief lage kosten hebben vanwege het goede scheiden?*
- b. Klopt het dat de beantwoording op dit punt onjuist was, omdat de gemeenten van de GAD vergoeding krijgen per ton aangeleverde PMD ongeacht de kwaliteit van de PMD, uitgezonderd de stoorstoffen?*

Antwoord

- a. De GAD doet al jaren mee aan de benchmark van Rijkswaterstaat (ministerie van leefomgeving). In deze benchmark wordt de GAD vergeleken met vergelijkbare gebieden (percentage hoogbouw versus laagbouw). Juist omdat landelijke gebieden met meer laagbouw en ruimte betere scheidingscijfers hebben dan hoog stedelijke gebieden zoals Amsterdam en Rotterdam. Ook uit de meest recente benchmark blijkt dat de GAD zelfs iets beter dan gemiddeld presteert door de inzet van onze inwoners. Je ziet dat gemeenten/ gebieden met een Diftarsysteem over het algemene iets lagere kosten hebben, maar dat komt ook doordat de extra kosten daar "beboet" wordt. Hoog stedelijke gebieden zijn over het algemeen duurder.
- b. De beantwoording van deze vraag is juist gedaan. Het klopt dat de regio een vergoeding krijgt voor de ingezamelde PMD (dit exclusief de afkeur van stoorstoffen en overig restafval), maar moet voldoen aan landelijke afspraken. De verantwoordelijkheid voor de werkelijke kwaliteit ligt bij de sorteerder en de verwerker (en dus bij de producent).

Vraag 5

Antwoord vraag 5).

In het betreffende artikel wordt een letterlijke quote opgevoerd van de portefeuillehouder van de Regio GV: "Pas als het huidige contract in 2026 verloopt ...".

Waarom spreekt u de feitelijke weergave in de krant tegen?

Wat is de situatie terzake?

Antwoord

Ten eerste willen we u er op wijzen dat het artikel in de Gooi en Eemlander niet op initiatief van de Regio of colleges tot stand is gekomen. De krant heeft ons de mogelijkheid geboden om een korte reactie te geven op een interview met u (raadslid Hugo Bellaart) over dit onderwerp. Voor de communicatie vanuit het Algemeen Bestuur over dit onderwerp verwijst ik u naar de [raadsinformatiebrief](#) hierover die op 12 oktober is verzonden naar de gemeenteraden en gepubliceerd op onze website.

U haalt één zinsnede uit de gegeven reactie op het interview waardoor het lijkt of in onze reactie alleen het keuzemoment 2026 aan de orde is geweest. Dit is onjuist.

In de reactie op het interview staan verwijzingen naar de keuzemomenten in 2023 en in 2026:

"in 2023 overstappen op nascheiding kost teveel..... het gaat de regiogemeenten meer kosten wanneer na 2023 gekozen zou worden voor het na inzameling uitselecteren van PMD. Voorstel is om voor 2026 opnieuw een afweging te maken. ... Voorgesteld werd vanuit kostenoverwegingen door te gaan met bronscheiding.... Pas als het huidige verwerkingscontract in 2026 verloopt zou er dan een nieuw keuzemoment moeten komen.

In de reactie op het interview wordt ook verwezen naar de [analyse PMD](#) die in juni 2021 ter zienswijze aan de gemeenteraden is voorgelegd. In Gooise Meren is deze geagendeerd op 2 juni op de politieke avond en 16 juni in de gemeenteraad. In deze analyse staan, zoals bij u bekend, de contracttermijnen en keuzemomenten beschreven.

Vraag 6

Kunt u de notulen overleggen van:

- de vergadering van het AB waar het PMD-onderwerp op de agenda stond, alsmede
- die van de portefeuillehouders-overleggen Milieu en Duurzaamheid van de Regio GV waar de aanzet is gegeven tot een tweede berekening (nav de moties in Gooise Meren en Hilversum) en de bespreking van de uitkomst van het rapport in hetzelfde gremium

Antwoord

- Het verslag van de AB-vergadering van 7 oktober is nog niet vastgesteld. Dit wordt tijdens de volgende vergadering van het algemeen bestuur d.d. 16 december gedaan.
- In het PFHO Milieu en Duurzaamheid van 2 juli jl. hebben de bestuurders de opbrengst van de raadsconsultatie in hun gemeenteraden met elkaar gedeeld. Zie hiervoor het [resume van 1 en 2 juli](#) op onze website. Tijdens het zomerreces hebben de bestuurlijk trekkers van dit dossier op basis van de zienswijzen van de raden besloten een second opinion uit te laten voeren zodat de uitkomsten hierbij betrokken konden worden bij de bespreking in het portefeuillehoudersoverleg van 24 september en de vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 oktober. Het concept resume van de vergadering van 24 september vindt u [hier](#) op onze website. Dit concept resume moet nog worden vastgesteld in het portefeuillehoudersoverleg op 12 november aanstaande.